

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 40, 226,
431, 488, 573, 575, 589, 590, 592, 603, 608, 611, 613, 620, 621, 629, 640, 642, 644, 651 IR 653
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – projektas)
(TAP NR. TAP-18-1475)(TAIS NR. 18-9710(2))**

2018-09-25 Nr. NV-2514

Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas: Tobulinti Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) teisinį reguliavimą, siekiant užtikrinti sklandžią ir efektyvią administracinių nusižengimų teiseną.

Dabartinė situacija: Laisvės atėmimo vietose laikomi suimtieji ir nuteistieji šiuo metu išvengia administracinės atsakomybės už nepaklusimą teisėtiems pareigūnų reikalavimams, narkotinių ar psichotropinių medžiagų vartojimą, alkoholinių gėrimų gamybą, vartojimą ar pasirodymą viešojoje vietoje esant neblaiviam ir kitus administracinius nusižengimus, kadangi Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnams nesuteikti įgaliojimai už minėtus administracinius nusižengimus jiems surašyti administracinių nusižengimo protokolus.

ANK nėra nustatyta galimybė prokurorui, pranešusiam apie galimai padarytą administracinį nusižengimą, apskųsti teismui pareigūno sprendimą nepradėti administracinio nusižengimo teisenos.

Administracinių nusižengimų bylas ne teismo tvarka nagrinėjanti institucija šaukimus, pranešimus ir kitus procesinius dokumentus asmenims siunčia registruotu laišku, nes įstatyme nenumatyta galimybė minėtus dokumentus asmeniui pageidaujant siųsti jam elektroninių ryšių priemonėmis, nors teismui leidžiama procesinius dokumentus įteikti elektroninių ryšių priemonėmis, jei asmenys to pageidauja. Dėl tokios teisės nebuvimo institucijos patiria sąnaudų, kurių būtų galima išvengti.

Teisinio reguliavimo stebėsenos metu identifikuotos administracinių nusižengimų teisenos nuostatų problemos, kurias būtina spręsti, siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo proporcingumą, nuoseklumą ir sistemiškumą.

Siekiant teisėkūros ekonomiškumo Ministro Pirmininko pavedimu ministerijoms buvo pasiūlyta neteikti ANK atskirų straipsnių pakeitimų projektų Vyriausybei, o parengtus ir suderintus ANK pakeitimo projektus iki rugpjūčio 1 d. pateikti Teisingumo ministerijai apjungti į vieną projektą.

Projekto esmė: Įstatymo projektas apima ANK pakeitimus, kurie parengti atsižvelgus į teisinio reguliavimo stebėsenos metu gautus ir įvertintus pastebėjimus bei pasiūlymus institucijų, kurioms ANK 589 straipsnyje pavesta pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus. Į įstatymo projektą inkorporuoti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos parengti ANK pakeitimo projektai, o taip pat Teisingumo ministerijos iniciatyva parengti ANK nuostatų pakeitimai.

Esminiai projektu siūlomi pakeitimai:

ANK siūloma papildyti nuostata, kuria Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnams būtų suteikti įgaliojimai pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti

administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl įkalinimo įstaigose dažniausiai padaromų administracinių pažeidimų.

Siūloma įtvirtinti, kad įgaliojai institucijai nutraukus pradėtą administracinių nusižengimų teiseną, nutarimą nutraukti administracinio nusižengimo teiseną prokuroras turi teisę apskųsti apylinkės teismui ANK nustatyta tvarka.

Projekte siūloma ANK papildyti nuostata, kad administracinių nusižengimų bylas ne teismo tvarka nagrinėjanti institucija šaukimus, pranešimus, skundų kopijas (nuorašus) ir kitus procesinius dokumentus įteikia elektroninių ryšių priemonėmis, jeigu asmenys pageidauja procesinius dokumentus gauti tokiu būdu ir yra nurodę gavėjo elektroninio pašto adresą arba kitą elektroninių ryšių priemonių adresą.

Tikslinamos kai kurios kitos ANK procesinės normos, užtikrinsiančios sklandžią administracinių nusižengimų teiseną.

Vidaus reikalų ministerija siūlo:

- praplėsti FNTT įgaliojimus ir suteikti teisę pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl ANK 99, 185 ir 186 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų (nustatytos darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos, viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, biudžeto asignavimų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos pažeidimų);
- suteikti teisę Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau - tarnyba) pareigūnams atlikti tyrimus ir surašyti protokolus pagal ANK 524 straipsnį (nacistinių ar komunistinių simbolių platinimas ar demonstravimas).

Žemės ūkio ministerija siūlo suteikti teisę Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl ANK 304¹ ir 345 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų (genetinių išteklių ir su genetiniais ištekliais susijusių tradicinių žinių naudojimo pažeidimo ir gyvulių veislininkystės norminių aktų pažeidimo).

Taip pat įstatymo projektu yra vykdomas Ministro Pirmininko pavedimas dėl Seimo narės R. Šalaševičiūtės kreipimosi siekiant gerinti vaiko teisių apsaugą. Siekiant užtikrinti administracinės atsakomybės neišvengiamumą už Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pažeidimą, projekte siūloma nustatyti, kad teisę pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti tyrimą ir surašyti protokolus dėl mokymo, auklėjimo, sveikatos priežiūros ir kitų institucijų bei įstaigų, kurių prižiūrimas yra vaikas, vadovų, auklėtojų ar kitų jiems tolygių asmenų savo pareigų nevykdymo arba netinkamo vykdymo turi ne tik policijos ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos pareigūnai, bet ir Valstybinės darbo inspekcijos pareigūnai.

Derinimas: Projektas derintas su Aplinkos, Finansų, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Švietimo bei Vidaus reikalų ministerijomis, Generaline prokuratūra, Lietuvos transporto saugos administracija, Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybine darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos ir Vilniaus miesto savivaldybės administracija.

Susisiekimo bei Švietimo ir mokslo ministerijos pastabų ir pasiūlymų dėl projekte siūlomo teisinio reglamentavimo neturėjo. Aplinkos ministerija pastabų ir pasiūlymų Vyriausybės darbo reglamente nustatytu laiku nepateikė. Į dalį iš kitų institucijų gautų pastabų atsižvelgta. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatoms: Projektas neprieštarauja Vyriausybės programos nuostatoms.

Dalykinio vertinimo išvada: Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės projektui pateiktas pastabas (2018 m. rugsėjo 24 d. išvada Nr. NV-24960), siūlome **projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.**

Aušrina Genienė, tel. 8 706 63 769, el. p. ausrina.geniene@lrv.lt